

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számlítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatának:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécs: Schalek H., Dukes M., Ooppelik A. «Általános Tudósítók» hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A Muraközi róm. kath. Népnevelők Egylete a zágrábi érsek védnöksége alatt.

A magyar népoktatás alapját a korszakalkotó 1868. XXXVIII. t.-cz. vetelte meg.

Ezen törvény kompromisszum az egyház és az állam között és ez így van jól, mert a népiskola jellegre való tekintet nélkül kell, hogy a vallásos érzel, de e mellett a nemzeti nyelv, erkölcsök tenyésztőhelye, öre és védője legyen. A népiskolának kell tehát azon iránytűnek lenni, mely a népnék egyik sarkáival a mindenség Istenére, a másikkal a nemzeti tűzhely isteneire mutat, mely az istenszeretet mellett a hazaszeretetre, a vallásos érzés mellett a hazafias érzésre serkent és tanít. És hogy ez a vallásos nevelés a népiskolában nem üres frázis, kitészik abból, hogy a törvény a vallásnak, az egyháznak mindenütt elsőseget enged azzal, hogy a hitoktatás a törvény kötelezte tanítás-tárgyai között a népiskolától kezdve a tanítóképző-intézetig az első helyen áll, sőt e törvény a hitoktatást egyenesen kötelességé teszi az illető hifellekezeteknek, de a nem hifellekezezi iskola fenntartók az államtól kezdve a legkisebb magániskoláig még itt sem állnak meg, hanem a hitoktatásról magok gondoskodnak azáltal, hogy az illető hitoktató fáradságát anyagilag honorálják, az illető hifellekezet csak a hitoktatót jelöli

ki, s minthogy a többi tárgyat is vallásos szellemben nevelt tanítók tanítják, a vallásos nevelés tehát a magyar népoktatás egész vonalán minden fokon faktum, erről csak a rosszakarat nem akar tudomást venni. A magyar népoktatás emilett alaptvörvénye azután kötelességé teszi a vallásos szellemben nevelt (áll. és közs.) tanítóknak, hogy vármegyék és járásek szerint tanítói testületeket illetve járásköröket alkossanak az izoláltan élő egyes tagok ön- és továbbképzése czéljából. Ezen testületek és körök működése természetesen a tanítás, nevelés és módszertani ismeretek gyarapítására, a testületi szellem fejlesztésére és egymás gyámloltására irányul.

Tiszta dolog, hogy a vallásos szellemben nevelt tanítóság önképzése is vallásos szellemben irányítatik előre. Bizonyosugom erre a Zalamegyei Általános Tanítótestületnek az 1870. évi márczius hó 23-án történt megalakulása, midőn ezen nagy vármegye tanítósága kimondotta, hogy e tanítóegylet czélja: »a nevelés és oktatás terén előhaladni, a tanítói állást hivatásához méltóan tiszteltt tenni, az önművelődésre szükséges eszközöket megnevezni, a munkakép telenné vált tanítókat, ezek özvegyeit és árvaikat erkölcsileg és anyagilag segíteni, a törvény követelményeinek és a kor szellemének megfelelő sikert felmutatni, a hazának erkölcsös, művelt, hazafias szellemű, munkás polgárokat nevelni.«

A ki fáradságot vesz magának, meggyőződnetik róla, hogy az egylet háromévtizedes működése alatt ezen programjához hű maradt, mert fényes multja tanúsítja, hogy a tanításügy felvirágoztatása, a néptanítók anyagi helyzetének javítása ügyében tevékeny részt vett.

E küzdelemteljes három évtized marandó emléke pedig az a négyezer korona, melyet az egylet az 1898. évben az Eötvös-alapnál tett le alapítványul, hogy a F. J. Tanítók Házával kapcsolatos internátusban egy zalamegyei, a főiskolákon tanuló tanítófiút elhelyezni joga legyen, s így egy jóra való fiu jövőjét biztosíthassa és egy gondos családát terhet megkönnyítse. S mennyivel többet lehetett volna tenni a közért, ha az egyletnek a vármegye minden tanítója tagja lett volna, de sajnos, a felekezeti érdek czége alatt szétforgácsolták a tanítóság erejét.

A Zalamegyei Ált. Tanítótestület kiegészítő része, a Muraközi Tanítókör is már három évtizedes, az anyaegylet szellemével mindenben megegyező működésre tekinthet vissza. Alakulása az 1870. év decz. 31-ére esik, tehát még azon korra, midőn a láng-lelkű és halhatatlan emlékü Eötvös szelleme életre keltette népoktatásunk parlagon hevert ügyét.

A Muraközi Tanítókörnek három hosszú évtizedre visszatekinthető egyleti élete nemcsak

TÁRCZA.

Áldott utca, áldott ház...

Áldott utca, áldott ház,
Barna babám hol tanyáz;
Áldott az a napugár,
Mely arczára
Gyönyörködni néha száll!
Áldott legyen a fa is,
Áldott annak lombja is,
Mely sutogva szól neki:
Hogy van, a ki
Igazán, hön szereti!

Le Bois.

Utolsó kérésem

Sokszor hajtom búra fejem,
Elmerengek magamban;
Nem találok sehol helyem,
Veszélyt érzek agyamban.

Gyötör a kín, szakadatlan
Búbánatom terhe nő;
Fejem mint a forró katlan,
Szünet nélkül egyre fő.

Cserben hagyott minden remény!

Sokáig így nem mehet!
Büntetésem nagyon kemény,
Elviselni nem lehet...

Gyász lobogó, búsan leagó,
Ablakomnak ormáról,
Melyet lenget röpke szellő,
Hirt ad éltém multáról.

Barna kis lány szívem vágya,
— Érted őt meg a bánat! —
Ne bánd, hogy a világ látja,
Ne kerüld a gyászházat.

Te miattad — érted éltém! —
Némult el szívverésem;
Egy könnyecpetet hullass értem,
Ez utolsó kérésem.

Havas Zsigmond.

Isten fizesse.

Darabos Gerzson uram portája a legtis. tább, legrendezettebb volt a faluban. A gazdája ugyan csak aféle »paraszt« volt, de a javából. Már az apja is — Isten nyugalomra szegényt — szorgalmasan gazdálkodott a maga fél-telkén, Gerzson hűségesen követte apja nyomdokait, dolgozott reggeltől estig, tavasztól télutóig; nem korcsmáztott,

nem pazarolt és az apai fél-telket csakhamar kiegészítette egy egész telekre.

Darabos uram özvegy ember volt. Feleségét, a jó Julis asszonyt, nagyon korán elvesztette. Meghalt gyermekágyban. Darabos uram nagyon szerette az élete párját; évekig melengete kérges szívében a takaros, gondos, okos, hű asszony emlékét, akinek párjára nem talált, — az igaz, hogy nem is igen keresgélt utána és így nem esoda, hogy özvegyen maradt.

A gazdaságot, jobban mondva a háztartást Panni vezette.

Panni árva lány volt. Úgy nőtt fel anyá nélkül egy szegény bácsijánál, akinek magának is sok gyereke volt, s alig várta, hogy Panni föl-cseperedjék, mindjárt szolgálatba küldte És Panni meg is szolgálta kenyerét. Munkabíró, dolgos teremtés volt. Csak úgy égett a keze alatt a munka. Tudott főzni, mosni, vasalni, értett a kerti munkához, szőt, font mint a parancsolat, fejt és hizlalt, pácozt és köpült; és tudott rendet tartani, a cselédséget kordában tartani és velök mégis jól bánti. De tiszta és rendezett is volt ám a Darabos Gerzson háza tája és Darabos uram, aki már jó negyvenes volt, nem egyszer gondolt arra, hogy milyen jóra való leány ez a Panni. Ugyan kár volna, ha el akarna szegődni. De há miért is akarna elmenni. Hisz itt megbecsüli mindenki.

Karácsony este volt. Az egész háznép agzával együtt a templomba mentek, csak Panni maradt hon. Az ünnepi készülöket elvégezve megpihent és kamrájában elgondolkozott az élete során. Eszébe jutottak a gyerekek szükölködései, a szolgálat szenvedései. Hát az elmúlt évek. Bizonybizon, ma-holnap vége a fiataláságnak, hiszen már

vallásos és hazafias, de egyenesen r. kath. szellemben volt irányítva.

E hosszú idő alatt nem volt közgyűlés, mely — az anyaegylet példáját követve — valamely r. k. templomban ünnepélyes istentisztelettel nem kezdődött volna, nem volt közgyűlés, melyre a r. k. kerületi egyh. megyei tanfelügyelő, a közgyűlés helyén és annak környékén lakó r. k. plébánosok meghíva nem lettek volna.

A közgyűléseken a többi előadott tételek között »A r. k. hitelemzés történeti fejlődése és módszeres kezelése« is a napirendre került. Ezt annyival könnyebben lehetett a Muraközi Tanítókör, mert más vallású tagjainak felekezeti érzékenységét csak azért sem sérthette, miután az abszolút r. k. Muraközben a tanítókör mind a 98 tagja kizárólag róm. kath. volt. Nem csak a népoktatás alsó fokán, a népiskolában működő tanítók, hanem az áll. polg. iskolában és az áll. tanítóképző-intézetben működő tanárok is r. katolikusok, úgy, hogy a más keresztény felekezetekhez tartozó tanulóknak Muraközben hitoktatója sem akad.

Igy a 98 tag között levő 34 belépésre nem kötelezett r. k. felekezeti kántortanító és tanió minden felekezeti skrupulus nélkül bátran beléphetett a Muraközi Tanítókörbe, mely így az egész Muraköz tanítóságát csendes, zajtalan, de áldásos tevékenységre magában egyesítette.

Ezen szerény, de közhasznú működés is kezdte már gyümölcseit meghozni, mert a művelt közönség egyre fokozódó szimpátiával fordult a kör felé, sőt a muraközi r. kath. plébániák legtöbbjének kegyura, gróf Festetich Jenő Öméltósága valóságos szellemi védnöke lett az egyletnek, mi kitetszik abból, hogy az egylet rövid 11 hónap alatt ezernyolcszáz koronát gyűjtött, hogy a kör tagjainak a főiskolákon tanuló fiaik részére a Tanítók Háza internátusában szintén egy helyet biztosítson, mely összeghez az előbb említett nemes gróf egymaga négyszázhatvan koronával járult.

Ezen siker után a kör elérkezettnek

látta az időt, a mit eddig a maga erejéből nem tehetett, hogy a tagok érdekében más közhasznú tervekkel álljon elő, s akkor a hasznos munkára tömörült egységes r. k. muraközi tanítóságot az a veszedelem fenyegeti, hogy a régóta kísértő Muraközi r. k. Népnevelők Egylete felüli szépek jelzett czéllal, de gyámi háttérrel békebontó fejt.

Az alakulandó új egylet ugyan alighanem halva fog születni, mert életképtelen lesz, mert az a 30—35 tag, a kivel megalkulhat, az állam népoktatási politikája folytán, mely Muraköz népiskoláit egyremásra államosítja, annyira megfogja, hogy tagjai csekély számával egy életképes egyletnek csak karikatúrája lesz, de a muraközi különben is kath. tanítók egységét a tömörülés és katolicizmus nevében megbontja.

Szó sincs róla, hogy az alakítandó új egylet célja igen magasatos.

De hát kérem, a kitűzött czél mennyivel mulja felül Magyarorszában azt, melyet a Zalamegyei Ált. Tanítótestület megalakulása alkalmával az 1870. év márczius 23-án maga elé tűzött, s melyet az 1870. év december 31-én megalakult Muraközi Tanítókör, mint az anyaegylet kiegészítő része, mindenben követ.

Lelketlenség tehát az egész erőlködés, mert ha van az alakítandó és a régi egylet kitűzött céljában különbség, az csak abban rejlik, hogy az alakítandó egylet programjában ezt a szót: »a h a z a« kimondani nem akarja, vagy talán nem meri.

Cak nem ez az alakítás okának elrejtett lólába?

Nem festem én az alakítandó új egylet falára a nagyhorvát ábrándok azon döögét, mely Zágráb felől vigyorog a zágrábi érsekséghez tartozó Muraközre, mert hogy Muraközt, a Zrinyiek szellemének letéteményesét, az anyaországtól elszakítsa, vagy ultrahorvát eszmékkel szaturálja, ahoz más kaliberű ember kellene, mint az új egylet gründerója.

A gründeró, egyszerűen ha világi tanító, hazája ellen herozstrateszi dicsőségre vágyó, fellütni akaró stréber, a ki ezzel fáradsággal sokkal hasznosabbat és kiválóbbat alkothatna a régi Muraközi Tanítókörben, ha pedig pap, annak nem a nemveszélyeztetett kath. érdekek istápolása a célja, hanem érdeke, hogy a zágrábi érsek védnöksége alatt a Muraközi r. k. Népnevelők Egyletének megalakítása által a maga czélját istápolja, mely czélznak elérését talán valamelyik zágrábi kanonoki stallum alakjában tűzte maga elé, de mely lidércfény módjára üzi vele játékát.

Vigyázzon a gründeró, hogy a lidércfény ne vigye őt a megvetés mocsarába! Dixi.

Egy r. kath. tanító.

Tüntetés Perlakon.

Muraközben a magyar ember soha sem hallhatja magyarul hirdetni az Isten igéjét, mert a lakosság nagy része horvát, s mert egyházilag Muraköz Zágrárhoz tartozik.

Szent István napján Perlak élénk mozgalmat mutatott, mintha valami nagy dolog készülne.

A középületek impozáns nagy nemzeti lobogókkal voltak fellobogózva, hasonlóan a magánépületek is.

Hatszoros ágyulövések ismétlődtek. A hatóságok egymásután vonultak fel ünnepiesen a templomba.

Megkezdődik az istentisztelet! Felharsan a tűzoltózenekar »Isten áld meg a magyart!« zeneje. Utána magyar szövegű szent ének harsan fel a kóruson Habus Mihály ügybuzgó káplán vezetése alatt. Megjelenik a szószerken Varga János plébános! Magyar evangéliumot olvas, s utána hazafias, tenkölt magyar szent beszédet mond.

A lelkesedés általános! Az istentisztelet befejezte után az intelligencia csakhamar összeolvad s Kovács Rezső főszolgabíró vezetése mellett tüntetve tiszteleg Varga János plébánosnál és hálás köszönetet mond a

közül van a 24-hez. Egészséges szíve hangosan feldobogott e gondolatra. Még nem ért rá szeretni. Az igaz, hogy őt, a szegény lányt, nem is kerülgettek nagyon a legények, ha csak nem egy tréfából. De Panni az ilyen dologban nem értette a tréfát. Nem legényre gondolt ő, hanem vőlegényre. Egyet sóhajtott . . . Majd eljön, akit az Isten rendelt, susogta és melyen elgondolkozott. De milyen különös: ami még sohasem történt, gondolataiban feltűnt előtte Darabos uramnak, a gazdájának komoly, parancsoló arca . . . Az ajtó felnyílt és besurrant rajta egy összetöpreődött anyóka: Manczi néne, a javas asszony. Dolgozni nem tudott szegény, de jövődöt mondani annál inkább. Panni megsajnálta az anyókat és tekintve, hogy karácsony szent estéje van, megvendégelte jóízű lekváros dörölyvével. Manczi néne csak úgy falta a pompás ételt és tudva, hogy ő nem a legszivebben látott vendég e háznál, (Darabos uram csak úgy hívta őt, hogy »vén boszorkány!«) sietett távozni, hogy ott ne érjék. Tavasztakor nagy hállákdások között így szólt Pannihoz: »Te mindig jó szívvél voltál hozzám, Panni. Én nekem nincs semmi, hogy meghálálhassam. Ha meg akarod tudni, hogy ki lesz a te jövődöbelid, azt megmondhatom. Bujj be ma éjjel a boglyas kemezcébe és mikor a 12 órád üti, nézz ki a kemezcze száján, meg fogod látni a jövődöbelidet.«

Manczi néne eltippegett, Panni pedig egészen fölindulva a hallottakon, jart-kelt az üres házban. Hát csakugyan volna a dologban valami? Bolondság. Nem lehet az! De hátha mégis. Hisz Manczi olyan határozottan mondotta. Bebujjon? Ne bujjon? A fali óra éppen ütni kezd . . . egy, kettő és Panni már a harmadik óráutést nagy szivdobogás közt bent hallgatta a boglyas kemezcében. Darabos uram jóval éjjel előtt kijött a tem-

plomból és áhitatos gondolatok között ballagott haza felé.

Egy töpreődött anyóka biczeg vele szembe: Manczi néne.

Dicsértessék a Jézus Krisztus! — mondja kenetteljes hanghordozással.

Mindörökké, — feleli rá, bosszuságát elnyomva ez alkalommal Darabos uram és tova akar sietni.

De a »vén boszorkány« utját állja a gazdag parasztnak és szókhoz:

»Ma van szent karácsony éjszakája. Ma megtudhatja kelmed, Darabos uram, hogy ki lesz a jövődöbelije. Ha még éjjeli 12 óra előtt hazaér, nézzen be a boglyas kemezcébe, ott meglátja a jövődöbelijét. Isten kelmeddel, Darabos uram!«

És eltippegett.

»Vén boszorkány,« dohogá félig magában Darabos uram és folytatta utját. De mintha ezuttal a rendesnél jobban sietett volna. Épen belépett a konyhába, midőn a tizenkettőt ütni kezdte és önkéntelenül is benézett a boglyas kemezcébe, honnan Panninak életerőtől duzzadó csinos arca kandikált elő.

Darabos uram megrendült e nem várt látványra, de nem állt és nézett ott tovább, hanem lassu léptekkel bement a szobájába. Gyertyát gyújtott és fel-alá járva mélyen elgondolkodott. Panni arcától nem tudott szabadulni, sem a Manczi jövődöbelésétől. Szíve megdöbbsent, arcán melegség ömlött el, agyába egy gondolat fészkelte magát, mely gyors elhatározással érelődött.

»Panni! Panni! — kiáltá, — gyere csak be egy szóra.«

Panni bejött és szemeslütve állt meg gazdájá előtt.

Darabos uram jól szemügyre vette a leány-

zót és ez a szemle épséggel nem ütött ki a leány kárára, mert így szólt hozzá:

— Hallod-e Panni! Volna-e kedved férjhez menni?

Panni bámuló szemek vetett gazdájára. Úgy tetszett neki, hogy ő most álmodik, hogy meg van igézve, mint azt a mesékben hallotta.

Jöjj közelebb Panni. Új le ide mellém, mondá Darabos uram, — és hangja szokatlanul lágyan rezgett.

De Panni képtelen volt helyéből megmozdulni. —

Erre Darabos uram megfogta a leány kezét és maga mellé vont a leányt, derekát átölelte és azt mondta neki:

Akarsz-e feleségem lenni, Panni?

A leány elszégyelte magát és kibontakozva gazdájá karjaiból, sírva fakadt.

»Gazduram csak tréfát üz velem, szegény cselédlány!« és keservesen zokogott.

»Nem tréfálok Panni, egész komolyan beszélek és szívem szerint kérdezek: Akarsz-e feleségem lenni, Mondd hogy igen, Panni!«

És Panni igent mondott, mert mi tagadás, helyre ember volt ám még a talpán Darabos uram. —

A cselédség megjött a templomból és lett nagy vigasság a jó hirre.

És eljött Manczi néne is, akihez senki sem szólt ugyan, de aki mégis mindent megértett és midőn a hálás Panni megtönte a kosarát mindenféle jókkal, a vén anyóka, kit mindenki lenézett és szurós szavakkal csipkedett, csak ennyit mondott neki:

Isten fizesse!

Futó Mihály.

plébánosnak a hazafias magyar szent beszédert s kéri, hogy jövőben őket többször is részesítse magyar szent beszédben.

Varga János plébános ezt megígéri.

Örömben uszik mindenki arcza, s a perlaki intelligencia Kovács Rezső felköszöntőjére együtt s lelkesen élteti Perlak hazafias plébánosát, Varga Jánost.

Mi is azt mondjuk hozzá: Éljen!

KÜLÖNFÉLÉK.

Felhívás Csáktornya t. közönségéhez.

A csáktornyai önkéntes tűzoltó-testület tudvalevőleg szeptember hó 8-án tartja 25 éves fennállásának örömmünnepe, melyre ugy Csáktornya n. é. közönségét, mint az ország tűzoltó-testületeit is meghívta. Tisztelettel kérem fel Csáktornya közönségét, hogy szeptemb. hó 7- és 8-án az érkező vendégek liszteleire házaikat fellobogózni sziveskedjenek. — Csáktornyai, 1900. szept. hó 1-én. Petrics Ignác k. bíró.

— **Esküvő.** Fényes esküvőnek volt színhelye Csáktornyai a ferenczrendiek temploma mult hó 25-én d. u. 5 órakor. Ekkor vezette oltárhoz városunk egyik kedves alakját, öz. Ziegler Lajosnéurnő unokáját, Krasovecz Etelka kisasszonyt dr. Csepreghy Kálmán fiúmei áll. főgymnasiumi tanár. Az esküvőn mint tanúk szerepeltek Ziegler Kálmán kir. közjegyző és dr. Krasovecz Ignác főorvos, mint a menyasszony nagybátyjai. Legyen áldás a frigyén!

— **Athelyezés.** Haraszty István ráczkanizsai áll. isk. tanítót a k-peresczei áll. iskolához helyezték át.

— **Választások.** Schaller Irén hodosáni áll. isk. tanítónőt a keszthelyi elemi iskolához rendes tanítónővé választották meg. — HJ. Szlamek József vízi-szt.-györgyi kántortanítót Tüske-Szt.-Györgyön választották meg kántortanítónak.

— **Esküvő.** Báró Berger Emil berlini földbírtokos mult hó 30-án tartotta egybekelését Balaton-Földvárán alsó-domborui Zalan Lipót, az alsó-domborui Hirschler és fia czég belligyanak kedves leányával, Margit kisasszonnyal.

— **Választás.** A mura-siklósi üresedésben levő kántortanítói állásra Majczen Ferencz légrádi elemi iskolai tanítót választották meg.

— **Uj honpolgár.** Schrenk Ignác sláyerországi illetőségű, csáktornyai magánzó m. hó 30-án tette le a magyar honosságra jogosító esküt Csertán Károly alispán előtt Zala-Egerszegen.

— **Eljegyzés.** Salgó József bánfi-hunyadi polg. finiskolai tanár jegyet váltott Meider Mór csáktornyai lakos kedves leányával, Márta kisasszonnyal.

— **Ertesítés.** Pethő Jenő csáktornyai gyógyszerláros üzletét a Fötéren levő saját (előbb Szy-féle) házába teszi át.

— **Halálkozás.** Eiselmayer Ferencz m. királyi vendéglős hosszú szenvedés után élete 43 évében meghalt.

— **Nyári táncmultság.** A letenyei önk. tűzoltó-egylet m. hó 15-én igen sikerült nyári táncmultságot rendezett, melyen nagyszámú közönség vett részt.

— **Esküvők.** Lifschütz József a Tannenbaum czég alkalmazottja, ma vasárnap, azaz szept. 2-án délután 5 órakor tartja esküvőjét Heimer Albert csáktornyai lakos kedves

leányával, Gizella kisasszonnyal. — Rosenfeld Manó brásztovljáni kereskedő m. hó 30-án tartotta esküvőjét Lackenbacher Zsigmond dráva-egyházi kormáros kedves leányával, Szidónia kisasszonnyal.

— **Kitüntetett iskola.** A párisi világiállításra küldött katalaszegi varrottas és egyéb női kézi munkákért a perlaki áll. isk., illetve annak igazgatója, Tóth Sándor elismerő oklevelet nyert. A kiállításra Tóth Sándorné szül. Milley Erzsébet tanítványai által készített női kézimunkák küldettek, s így az érdem őt illeti.

— **Felhívás.** A csáktornyai járás főszerelői bizottságának 2864/900. sz. rendelete folytán felhívatalnak Csáktornya nagyközség lakosai, hogy szemeik megvizsgálása végett f. é. szept. hó 23, 24, 25, 26, 27, 30. és 31. napokon mindenkor délelőtt 9 órakor a szegények házában berendezett kórházi helyiségben megjelenni sziveskedjenek.

— **Ertesítés.** A csáktornyai alsófoku kereskedő- és iparostanonczok iskolájánál a beiratások f. hó 15-én kezdődnek.

— **Meghívó.** A balatonmenti szőlőtelepek tanulmányozása céljából a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a f. é. szeptember hó 8- és 9-én egy társas kirándulást rendez, a melyre vonatkozó tervezet a következő: Szeptember 8-án. Kirándulási pont: Keszthely. Találkozás szeptember 8. reggel 8 órakor az »Amazon« vendéglőben. Indulás 8 1/4 órakor Keszthelyről kocsival Lenecze-Tomajra, gróf Deym és Hertelendy Ferencz urak szőlőtelegének meglátására. — Közös ebéd Tapolczán a nagyvendéglőben déli 1 órakor. — Délután az állami szőlőtelep és a vinczellér-iskola meglátása és egy szakelőadás meghallgatása. — Estefelé hálaóra Badacsonyba, a »Hableány«-hoz czimzett szállodában. — Szeptember 9-én reggel (vasárnap) a Badacsonyban tartandó viharágyu-verseny rendezése. Díjazás. Délelőtt a közeli telepek meglátása. Remo Oszkár meteorológiai m. kir. intézet I-ső segédjének előadása a viharágyukkal való védekezésről. Közös ebéd. — Miután Badacsonyban a viharágyu-versenyben a hirnevesebb viharágyuk lesznek bemutatva, köztük a legújabb szerkezetű forgó viharágyu, ezen verseny igen érdekesnek mutatkozik. — Délután kirándulás Révülőpre, az ottani szőlőtelepek meglátására; estefelé gőzhajón át Boglárra. Bogláról indul a gyorsvonat Kanizsa felé 10 65 este, érkezik Kanizsára 12 07 éjjel. Miután ezen szakemberek vezetésével járó kirándulás sok szőlőbirtokosra hasznos és érdekes lehet, felhívatalnak a vármegyei szőlős gazdákat, hogy ebben részt venni és résztvevő szándékukat a közös kocsik, terítékek stb. megrendelésé céljából a gazdasági egyesület titkári hivatalának legkésőbb a f. é. szeptember 7-ig bejelenteni sziveskedjenek. — Kelt Zala-Egerszegen, 1900. szeptember 1-én. — A zalavármegyei gazdasági egyesület elnöksége.

— **Tűzvész.** Mura-Csány községben m. hó 25-én éjjel két pajta gyulladt ki, a mely aztán a benne levő összes takarmánnyal elhamvadt. Az épületek biztosítva nem voltak; a tűz oka ismeretlen.

— **Szerencsétlenség.** Zsedény József 55 éves oporovecz családos ember a légrádi vásár alkalmával lovait a Murában fűrésztötte, miközben egyik lóról lebukott s a vízben eltűnt. Holttestét még nem találták meg.

— **Véres verekedés.** Véres verekedés volt a Szt.-István napi bucsu alkalmával Felső-Mihályfalván. Videcz János ovalatosi

korcsmárosnál több legény mulatott, békés egyetértésben persze, mignem lánczközben összevessztek. És lett erre olyan verekedés, hogy az orvosoknak is akadt dolguk a sebek bekötözésével.

— **Pénzhamisítók.** Poszedi Lukács és István nevű fia kedveshegyi lakosok pénzhamisítással foglalkoztak. Nagyobb mennyiségben gyártottak 1 forintos, 20 és 10 filléresket és ezeket forgalomba is hozták. A csendőrség azonban megtudta ezt és elfogta a két pénzhamisítót.

— **Tolonczolás.** Reminius Antal és Siegfried János Bertalan svájci születésű olaszországi lakosok Csáktornyan tartózkodásuk alatt gyanusán viselkedtek, azért is a rendőrség, mintaz anarchista elvek követőit Olaszországba tolonczolta őket.

— **Lopás.** Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd irodájából mult hó 26-án egy ismeretlen tettes aranyórát és lánczot lopott el 280 korona értékben.

— **Tűz.** Mult hó 25-én Kottori községben egy ház kigyulladt s leégett. A tűz oka ismeretlen.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köhögéskor, csúszás stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtott bedörzsöléséért az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre ké-ünk figyelni.

Az idegfájdalom és kísérei.

Valamiképpen az előrs csapata ingerli az ellenséget a nélkül, hogy nagy veszteséget okozna neki, azonképpen az idegfájdalom, mely magában véve nem veszedelmes betegség, kifárasztja áldozatát, a kiket a verszégény, gyöngye véru és a kimerült idegek következtében elgyöngyült emberek közül szed. Mint az előrs katonái, ez a betegség is hirtelen és minden oldalról támad. Egyszer a fejet, az ideget és a fogat támadja meg, hogy azután egészen váratlanul háterezkedjék, vagy oldalszurás alakjában lépjen fel a test más részén. A betegségnek azt a fajátját mondja el Bugnon kisasszonynak (Torny-le-Grand Svájce) következő levele:

— Pink-pilulának köszönhetem, hogy egészségemet visszanyertem. Rettenetes idegfájdalom, mely hosszú idő óta kínozott, sajnálatraméltóan verszégénynyé tett és annyira elgyöngyített, hogy semmit sem tudtam dolgozni. Éjjente nem hunytam be a szememet és annyira izgatott voltam, hogy minden tagom fájt. Azt hiszem, hogy vérem a felélem megfogytokozott és rettenetes idegfájdalmat kellett kiállanom. Egy újsághír a Pink-pilulára terelte figyelmemet. Próbált tettem vele és már az első skatulya is javulást hozott. Miután több skatulya pilulát fogyasztottam el, erőm visszatért, éjjel jól tudtam aludni, jó etvágyam lett és idegeim lecsendesedtek. Ma ismét teljesen egészséges vagyok és napi munkámat kifáradás nélkül végezhetem. Hozza leveletem nyilvánosságára, hogy mások is okuljanak belőle.

Érdeemes a megemlékezés, hogy a Pink-pilulák elérte gyögyülés kettős irányban hatásos. A vér erősítésével és megújításával képesek tették Bugnon Kisasszonyt arra, hogy ellenálljon a fájdalomnak és az idegrendszerre való közvetlen hatással meggyógyították magát a fájdalmat. Oldalszurás, ideges főfájás, Szt.-Vitusánéy, mind olyan betegség, melyet a Pink-pilula az idegre való hatással meggyógyít. A vér erősítésével és föllírsítésével pedig a verszégényiséget és a reumatizmus gyogyítja meg.

A Pink-Pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, **Margitai Jozefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel Filipova**, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj: koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Kralj k magjarom.

Veliko je veselje vu familii, kada otec, ili mati obslužuje svoj imen ili rodjen dan; Oh, pak kak nebi bilo stem vekše veselje, kada jednoga orsaga kralj kojega puk za otca štuje, dostigne tak visoku dobu, dostigne svojega rodjen-dana sedemdesetletni jubilej, kak je to postigle naš ljubezni kralj magjarski **Ferencz József**.

Otec, ljubezni naš otec je on, gdo svojega puka sa mudrom pametjnom vodi! Ljubi on nas i tu ljubav je on već vnogokrat skazal prama svojim magjarom!

Nezahvalna deca bi bili anda mi, ako mu ovu ljubav nebi vraćali!

Pak niti magjari nisu nezahvalni! Sam kralj je to prepoznal a niti to drugač nemre biti jer magjaru je već poleg njegove narave svojstvo to čustvo, sa kojim se malo koj narod more hvaliti, da je privržen svojem kralju, da je za svojega kralja i domovinu priličen krv točiti.

Gledimo samo vu povest magjarsku, svigdar, gda je kralj za puka živel, bil je ov i njemu privržen ljubil ga je, ali kak je — krvoločni i hudog srčca čovek — kraljuval na prestolju magjarskim se je narod proti stavil, branil je svoje pravo i nemir je postal vu domovini.

Izprobal je to sve naš sadašnji ljubezni

kralj, gdo je još za mlada stupil na težki put da vodi jednoga puka izprobal je to sve i zato je previdel da samo vu zamjenitom ufanju je on temelj, na kojim sigurno more obstati domovina i ovak vu budućim napredovati.

Ovoga kralja sedemdeset ljetni rodjen dan smo obslužavali prošloga meseca 18-ga.

»Nije moći izpisati onu radost, sa kojom je magjarski puk obslužil ovaj dan. Po celim orsagu su se svečanosti držale na čast Njegovog Veličanstva.

Pak zato je kralj ne dužen ostal, nego je lépi zahvalni list poslal svojem magjarskomu narodu. Taj list nije treba raztolmčuvati; iz srčca su došle one misli i reči koje su na njem i k srčcam govorišu. — Nek stoji tu čeli list koj je k magjarskomu minister — predsedniku pisani i nek ga čita svaki, koj se za sina ove domovine valuje:

Dragi Széll!

Prilikom mojega sedemdesetog rodjen-dana je od svega stanovništva iz magjarske korune orsagov tuliko sreće i pozdrave željenja došlo k Meni i vernost se je vu tulikoj formi izkazala, da je obćenito privrženje prama Mojoj osobi na za dušu uzdignući način dobilo izraženost.

Duboko čutljivi pratim Vas, da moju najvruešu i najiznutrašnju hvalvu, koja i vu najdalešu kolibicu treba, da dojde, po celim

orsagu glasite. Nek znaju narodi Magjarske, da sam ja svoje življenje na njihovu dobru posvetil, da se za blaženoga čutim, njihovu dobru podpomoci, da vu vernosti i domoljubnosti i vu zamjenitom ufanju vidim one jake podprnje, na kojih leži budućnost domovine.

Svemogućí Bog naj blagoslovi i brani onaj lanec, koj Mene sa mojim pukom skup skapei.

Vu Ischl-u, 1900 aug. 19-ga.

Széll Kálmán v. r. Ferencz József v. r.

KAJ JE NOVOGA?

Nagradjena škola.

Za žensko ručno delo je preločka ors. škola na pariški izložbi pohvalnu diplomu dobila. Na izložbu je po navučnicah Tóth Sándor ravnatelj škole žene, rođj. Milley Erzsébeta delano ručno delo bilo poslano, pa zato pohvala njoj pripada.

Smrt zbog jedne kuruzne latl.

Vu Tétény obćini (poleg Budapešte) je prošlu nedelju po podan Petz Antal 26 ljet star kočič sa jednim drozcom tak vu glavu vudril jednu 15 ljet staru pucu, da je ova odmah vumrla. Petza je njegov gaz-

Z A B A V A

Čudnovati događaj.

Godine 1844 dojde k- nekomeu kapelanu u grofiji Glatz nieki već pristar muž, koj po svojoj vanjštini se je dobrostojeći činil. Na kapelanovo pitanje, po kakovom je poslu došel, odgovori on: »Gospodin kapelan, ja sam čul, da ste vi u ovoj fari utemeljili društvo za izvanjske missije, pak molim da i od mene primete u tu svrhu malu podporu. Pri tom nabroji na stol trideset srebernih škudah. Presenečeni kapelan nad tum bogatim podporom zapita seljaka, na kojem temelju on daje za tu plemenitu svrhu toliko novacah, jer i najbogatiji, koji to plemenito poduzetje podupiraju, davaju navadno po jednu dvie ili tri škuđe. Ali mu seljak odgovori, da je to njegov zagovor, a pošto mu je dragi Bog imetka blagoslovil, to on anda drage volje čini tim više, jer ima i razlog, da svoj zagovor podpuno izvrši.

»To je čudnovito« — veli kapelan — »zrok toga zagovora mi morate pripovedati. Sednite se, a ja ću gospedina plebausa dozvati, kojega će ta stvar takaj zanimati, a k tomu vam on mora i povedati, pod koji-

mi uvieti prima ovu vašu podporu za izvanjske missije.«

I kad je gospodin plebanuš došel, pričme seljak pripovedati:

»Ja sam gospodar seljačkog grunta iz sela H. kod Glatza. U ono vrieme, kad je veliki diel praske bil u rukah francuzah i njihovih saveznikah, stale su takaj neprijateljske čete u tvrđjavi Glatz. Ja onda stoprv kratko vrieme bil svoj gospodar, a bil sam oženjen i otac jednog dieteta. Polag svega toga, da su naplački bili veliki a neprijatelj nesnosan, išlo je moje gospodarstvo prilično dobra i ja sam se nadal da bude na skoro mirno vrieme nastalo. U to na jedan krat dojde nad me nesreća, kak strela iz vedrog neba. — Jednog dana su konjaniki iz tvrđjave dojahali u naše selo, za da nam opet vzevu koj njim je potrebno bilo. Pri mojoj kući na jedan krat pukne puška i jedan konjanik se mrtvi sruši iz konja. Njegovi pajdaši ga odmah dignu i hitro odjašu snijim natrag u Glatz. Ali već za kratek čas dojaše cieia eskadrona francuzah, koji odmah obkole moj dvor. Mene su prijel i zahtievali, da povem tko je onda na nje pucal, tak im nisam nikaj znal povedati. Ali tim oni nisu bili zadovoljni, oni su na svaki način hoteli zločinca u ruke dobiti, pak su mene kakti gospodara one

kuće, pred kojom se je pucalo odgovornim učinili te bi ja i zato moral kaštigu trpeti. Tu nije hasnilo izpričavanje niti dokazi, niti moja niti moje žene molba, mene su dva konjanika med se uzeli i za strumenjke privezali i ode sa mnom kasce u dvie milje odaljeni varošinec Reichenberg, gde je bil njihov štop. Posve odnemogel od toga strašnoga marša, nisam imal niti vriemena počinuti se, već su me odmah stavili pred ratni sud i na smrt oosudili. Drugi dan u jutro bi imal strelan biti, do tog pak vriemena su me namiestili u jednu sobu u kojoj me je osam vojnikah stražilo. Kak bi vam mogel opisati čut, koju sam one noći imal? — Iz početka nisam mogel niti misliti, sve je u meni otupelo. Prezaglo je cieia nesreća vrhu mene došla, a k tomu sam još od dugog biežanja med kouji bil i tilesno posve strven.

»Ovak sam sad tu sedel na klupi te sam zuril pred sebe. Po malo sam dohadajal i k sebi i sada tekam sam cielu stvar pričel podpuno shvaćati. Još nekoliko satih i ja ću morati umrieti! A zakaj? Sad sam pričel promišljavati, jel sam možbit kada kada prije Boga čim uvriedil, da je sada ovakovu nesreću na me poslal, se nisam mogel ničemu domisliti. Istinu, da sam se pri tom na nekoje manje neurednosti u

da poslal, da nek ide pazit, što mu krađe kuruzu. Petz je vlovil pucu, ali na mesto toga da bi ju prejavil nju je zaklal. Krvočnoga čoveka su žandari prijeli i vu rest odegнали.

Svdaja zbog folišnog vina.

Vu Budapešti su ove dneve jednomu krčmaru više vina dali vun zlejati redari jer je folišno bilo. Ob jedenajsti vuri pred poldan su došli redari i odredili vunzlejanje vina. Po dugi gummi-cevi su pušćali vun vino. Kraj cevi je bil pod vrtom. Jer su redari to za sigurno mislili, da ga tam nikoga nē, su tam nē stražu postavili. Ali su se vkanili, jer su susedi već napre znali vun zlejanje vina, pak su se zato obskrbili, da zabadav dojdeju do njega. Jeden Firkó József zvani šnajder je sa svojim Schadler zvanim detičom lagva donesek cevi i vino vu lagev pušćal. Gda se je lagev već napunil su ga odkuturali vu vrt susedne hiže, gde je hižni nadzornik već čekal na nje da vino kak su se prije dogovorili, skrije. Sve bi drugač dobro išlo i vino bi došlo na svoje mesto, ako se šnajder, detić i nadzornik nebi posvadili nad njim. Šnajder je polovicu zahteval, jer je iz njegove glave došlo vun, da vino vkradneju, detić je polovicu zahteval, jer je on najviše trpel sa sem-tam nošenjem lagva, a nadzornik pak je opet nē pustil doli od polovice, jer je vino on dobro skril. Jer pak se nisu mogli naravnati su jeden drugomu vu kečku segli i tak se je čela hiža skup zbežala. — Siromaškoga šnajdera su njegov detić pak na detičovi stranjki stojeći nadzornik tak zbuhal, da je redara treba bilo zvati, koj je čelu stvar kapitanstvu prijavil i ovo je opet vun zlejanje vina odredilo.

Krvna svdaja.

Prošćenje je bilo na dan Sv. Štefana

kralja vu Mihaljevci. Vu krčmi su se zabavljali dečki okolice, pak da bude zabava čela, su se posvadili tak, da vngomu glava još sada čuti, gda je bil svetek Sv. Štefana. Doktori su morali na pomoć dojt, koji su rane vezali.

Sa štukom streljeno dēte.

Vu Neudorfu je jeden kanonerski regiment štuke postavil gori da se vezba koje su onda iz celoga varoša hodili gledat. Po poldan, kak su štuke čistili, je iz jednoga vu njem pozabljena kugla vun skočila med velikim pucanjem. Pred štukom je stal 10 ljet star sin Proft štopara, kojemu je glavvu odnesla kuglja. Još pet decah je težko oranjeno.

Tvrda glava.

Prošle dane se je vu Budapešti Lukács János 31 ljet star kovački detić dvaput vu glavvu streljil. Jedna kuglja je nazad skočila od glave a druga pak mu je samo malo kožu vdrapila. Tvrde glave dečko je još jednu kuglju hotel pustiti vu glavvu, ali su mu to onud hodeći priprečili i prek ga dali jednomu redaru, gdo ga je k kapitanstvu vodil. — gde je na svoje — poslednje moral reči, da se više nikak nebude hotel skončati, i tak su ga onda slobodno pustili.

Ogiltana svatba.

Prošlog meseca 26-ga je držal gostuvanje Drinác Alajos keller sa Dukai Mariom vu Budapešti. Na svatbi njih ga je jedenajst bilo i svi su bili dobre volje. Po mesnih hranah je došel red na testu, koje je tak tečno bilo svim, da su mladi pari dvē porcije svaki pojeli. Za jeden fertalj vure nje je jako počela glava boljeti i čela svatba je tak hudo postala, da su taki po doktorē telefonerali. Mužika je prestala i med prije tak veselim družtvo je velika uznemirnost nastala. Najhuše je bilo mladićom, jer su oni jeli najviše iz teste. Nazadnje su došli doktori, koji su konstaterali da giltanje od mesa i teste zhadja, koje se je vu sa olov-

natim cinjenim lonci kuhalo. [Taki su svim želudcopranje napravili, od česa su onda bolje postali.

Krvoločnost kinezorov.

Više krat je bila reč već, da se europski neponašaju tak vu taboru sa kinezeri, kak se je izobražnim ljudem ponašati treba. Europejci, kaj je najzalostneše, ravno takve krvoločnosti delaju, kak kinezeri, da se čoveku zdigavlje škrljak na glavi, kad ove čita. Iz Tienčina sledeće piše jeden nemski mariner: »Sve kinezere, koji su nam samo vu ruke došli, smo bez milosti zaklali. Naj krvoločnesi su ipak rusi, koji decu i žene spokoleju, pak njim glave na banganete napikaju. Naproti tomu piše Krohn oberlaintant, da europejci te krvoločnosti moraju včiniti iz branenje i osvete, jer kinezeri nije reč, kak sve mučiju europejce. Kaj se toga tiče, kinezeri ne samo europejce nego i svoje žene, decu skončaju, da samo vu ruke kršćenikov ne dojdeju. Na putu su na kupe ženske i detečje glave i mrtva tela. Vu taboru se je viležko ponašalo kinezko kanonerstvo. Ali po dugim harcu su ipak europejci došli napred. Niti to je ne istina da bi rusi sa puskinimi taši zaklali, kinezere, ali to je istina, da kinezeri svakomu oranjenomu europejcu odrežeju glavvu.

Glava sa kličom.

Okolo 60 niš letah se je pripetilo da je Galesburga jeden poznati purgar Dr. Smith jeden den bez traga zniknul. Iskali su ga sve posud, ali zabadava. Već su ga na skornor svi pozabili, samo njegova stara već širom iduća hiža glasi, da je živel negda. Ali vezda se opet sve spomina od njega. Tak se je pripetilo, da su se ove dane dva dečeci igrali vu ovoj ostavljenoj hiži i med igranjem su na jednu luknju došli koja je bila zadelana. Tam je bilo kaj kaj toga i jedna čovečja glava, koja je iz svake strani zadelana bila. Kak je tak jeden dečec pri-

mom životu zmisli ali mi nikak nije hotelo u glavvu, da bi gospodin Bog radi takovih malenkostih dopustil, da ovakova strašna nesreća vrhu mene dojde.

»Već sam bil blizu, da podvojem na pravednost božansku, a bol, koja me je obuzela, kad sam pomislil, da se moram od svojih milih posve nedužan za uvijek razdružiti, skoro mi je pamet pomutila. Ako sam na čase i k sebi došel i onda u sebi Boga za pomoć i utiehu prosil, a na skoro me je opet smrtni strah obišel i mrzli pot me je pošikaval. Koliko satih sam ovak sproved, nebi mogel povedati. Na jedan krat mi se je pričnilo, kak da mi netko u uho šapće: »Moli zažgano za preminute duše!« — Ah em sam sada već i sam bil preminuta duša! Pak jeli mi one budu mogle kaj pomoći? I to opet čujem šaptanje u uho: »No, tak moli već jednom!« I ja sad pričmem moliti onak zažgano, kak još nikada i sad sam postajal sve mirniji u duši.

»I opet mi se je pričnilo, kak da mi netko u uho šapće: »Zakaj ovde sediš? Idi van iz sobe!« — A kak bi to bilo moguće polag ovakove straže od osam vojnikah. Sad sam se prvi krat pozornog ogledal po sobi. Soldati sede pri stolu te se kartaju, te su u karte tak zadubljeni, da na nikaj drugo nepaze.

»Konačno si vzemem srdčanost, stanem se, idem tiho po sobi — soldat se ni jedan niti neogleda — odprem vrata i otidem van — i još se nitko negiblje, kak da su svi slepi i gluhi. — Iz sobe sam sada doduše bil vani, ali kam sad? Ako van iz hodnika izidem, ne dojdem vani odmah straži u ruke? — Dok ja ovak na svoje oslobodjenje mislim i po tmičnem hodniku rukami sim tam pipam, dojdem do stengah, koje su na nahižje vodile. Odmah se potihno spinjam po njih gore, dok sam na nahižju bil. Ovde sam našel stare škrinje, lagve i ostalu ropotariju u izobilju. Ja se zavlečem med te škrinje i lagve te se pokrijem sa svim, kaj su mi samo ruke mogle doseći. Ovak ovde sada čekam, kaj bu došlo, ali sada već ne bez ufanja. I na jedan krat začujem dole ruženje, — vojnici su valjda svoje kartanje dovršili i opazili, da mene nema. I sad je pričelo iskanje, jer njihova odgovornost i kaštiga je bila velika.

»Konačno su došli i po stengah gore do mojska skrovišća. Moj strah je bil nepopisiv. Oni su imali lampase te su svojem sabljami boli u svaki kut i med škrinje i lagve, gde sam bil sakrit, ali njihovo željezo me nije pogodilo. Kad me nisu našli, otišli su me dole iskat i za čas je u kući bilo sve tiho, ja pak sam se tiho i mirno

zadržaval, akoprem nisam ugodno i komodu u svojem skrovištu ležal te sam promišlaval, kaj bude onda, kada dojde u jutro ara za mene na stratište voditi.

»Prije vendar, nego je ta ura došla, čujem vani bubnjati i na trubuntu »allarm« puhati, kak da hoće celi varoš propasti. To je bilo biežanje i kričanje i ja čujem kak konjaniki bieže zagrabce iz varača a za tim nastane opet tišina. — Ali nije dugo trajalo i ja opet čujem množinu konjanikah u varoš dojahati, a k-tomu čujem da komandant niemački komandira. Anda francuzi nisu! Od straha medjutim ostanem u svojem skrovištu miran do dana, a onda poluknem kroz jednu luknju van na pijac i nit veselje! Opazim pruske uniforme. Anda naši su! — Odmah se izmed škrinjah zvelečem van, dojdem dole na ulicu i zaprosim jednoga soldata, da me k-komandantu odpelja, kojemu sam celi dogodjaj pripoviedal i za zaštitu zaprosil. On mi je sve odvieroval i sada tekar sam bil oslobodjen, jer do sad me je još bilo strah, da bi me naši mogli za špiona držati, koj se tobož samo pretvara, da ga najme francuzi hoću pogubiti.

»Pošto pak se tako dugo, dok su francuzi tvrdju Glatz u svojih rukah držali, nisam ufal domov iti, to sam pod zaštitom

jimal glavu je jedno pero pretisnuo i evo! glava se je odprla i vu njoj puno diaman-
 tov i druge dragocenjenosti. To je taki zez-
 nati celi varaš i počeli su si ljudi misliti kak
 je došla ta dragocenjenost vu tu glavu? Po-
 čeli su se zmišlavati da je rauberija vu
 vremenu Šmitha jako bila razširjena vu
 okolici Galesburga. Purgarmešter je nazadnje
 iz premožnih purgarov stražu napravil, da
 prepječiju ove. Med ovu stražu je spadal i
 Dr. Šmith i to je znamenito da su od vezda
 rauberije još vekše bile kak igdar. Ta straža
 je onda niti ne stala dugo, gori, jer je uz-
 nemirnost velika bila i vnogi su rekli da
 ravno med ovoj straži su najhušji rau-
 beri. — Vu ovim vremenu se je ripe-
 tilo da je Müllim zvani trgovec, —
 iz Kalamarova na poho djenje svojega
 brata vu Chikago išel, — bil poleg Gales-
 berga skončani i penazi mu vzeti —
 Zaklanoga trgovca brat je nato osvetu pri-
 segel i otišel je iz doma, pak deset dni nig-
 do nije znal gde je. Med ovih deset danov
 opadne znikjenje Dr Šmitha, po kojim vre-
 menju je trgovec opet dimo došel; med nje-
 govimi doma je nikaj ne povedal, ali to je
 svaki znal ipak da se je zbog smrti brata
 ofantil. Iz svih tih moremo anda vzeti, da
 je Šmith, — gdo je mrmļjav čovek bil i
 vnogoput otišel na jeden dva dane, da nig-
 do nije znal kam, — takajše bil glava jed-
 noj trup rauberov. Dragocenjenost je sigurno
 plēn bil iz rauberije i jer nigdo se ne-
 javi za prek vzeti, bude na dva dečece spalo.

Psi, kajti stražari.

Gent belgijski varoš, kak tamošnji listi
 pišeju vu najnoviše pse hasnuje za stražu
 Navčili su jeden čoport psuv, koji vu noći
 po duhi prepoznaju bude ljudi i na svaku
 sumnju po redara odbežiju i tam ga odpe-
 ljaju. Ovi psi vu svoji okrug poznaju svaku
 hižu i stanovnika ideju za tatam i primeju

naše vojske ostal pri jednom gradjanu, a
 sam po jednom glasonoši poslal glas o svo-
 joj sudbini te sam ih tako utiešil.

»Od tog doba, odkad sam se poslie
 domov povrnul, nije mi se nikaj nepovolj-
 nog dogodio i sve mi je pošlo za rukom.
 Gospodin Bog me je nadaril vremenitim
 blagom i dobrom diecom, a ja sam sada
 ono, na kaj sam se u onoj stiski zagovoril
 dužan, da svoj zagovor izvršim i zato evo
 predajem ovaj mali dar u ime podpore za
 izvanjske missije.«

A kaj je to, izvanjske missije?

Kapitan Hinde, koj je Afriku proputo-
 val, pripovieda: U državi Kongo su svi uro-
 djenici ljudožderi i onde čoviečansko meso
 služi za hranu i trgovinu. Oni robove drže
 i hrane samo za klanje, koji im onda za
 hranu služe. Često je klanje takove žrtve
 velikimi okrutnosti skopčano, za da meso
 bude tečnije. Bungali takovoj žrtvi pretrgaju
 noge i ruke te je onda polože kroz tri dana
 u vodu, a samo im je glava izvan vode.
 po tom je onda tobož meso tečnije; poslie
 tri dana tekar mu vrat prerežu. Sve meso
 se navadno peče i onda uživa, sirovo ni-
 kada, samo jezic uha i moždjani su kod
 njih osobiti obližeki. Ovo jedjenje čoviečans-
 kog mesa nema nikaj religioznog u sebi,

ga, ako hoće prek koje stēne preplaziti.

Male novosti iz Medļmurja.

Premenenje. Haraszty István navučil-
 telj rackanizke ors. škole je k pereszceski
 ors. školi prek deti. — **Vumrl je** Eiselmayer
 Ferencz ošterijaš iz Mura-Királya po dugim
 betegu vu 43 ljetnoj dobi svoga života. Naj
 počiva vu miru! — **Vkradnja.** Iz
 kancellarie Zakál Henrik fiškaliuša je ne-
 poznati tat prošlog. m. 26-ga po bēlim danu
 jednu vuru vkral vu 280 korun vrednosti.
 — **Zbiranje.** Schaller Irén hodošašku na-
 učiteljicu ors. škole su vu Keszthelju ze-
 brali za navučiteljicu pučke škole. — **Ml.**
 Slamek József školnik iz Vizi-Szt-Györgya
 je vu Túske-Szt-György za školnika zebran.
 — **Ogenj.** Vu Mura-Csányu su se prošl. m.
 dva škednji vužgali, i sa svum krmom zgo-
 reli zrok ognja je nepoznat. Škednji su ne
 bili osekulirani. — **Nesreća.** Zsedanj József
 55 ljet star 3 dece otec oporovečki stanov-
 nik je svoje konje vu Muri pral prilikom
 legradskog sejma. Iz jednoga konja je tak
 nesrečno opal vu vodu, da se je vtopil.
 Telo su mu još ne našli.

Nekaj za kratak čas.

Mala falinga.

Vu jednih peštanskih novinah je sle-
 deći dogodjaj stal:

Ubojstvo. Vu X. varošu se je jedna
 mlada kuharica strelila; ar se je vu svojoj
 ljubavi jako prekanila.

Drugi den dobi urednik tih novinah
 verodostojnu informaciju da se to ne tak
 pripetilo, kak njegovo novine pišeju, nego
 drugač i zato urednik tu falingu odmah drugi
 den popravi ovak:

Ubojstvo. Včerašnji glas od ubojstva
 moramo poleg vjerodostojnih informacijah
 popraviti, kajti se tē dogodjaj ne vu X. va-
 rošu, nego vu f. selu pripetil i tē isti je ne bila

već je jednostavna hrana, kak i svaka druga. U
 Drži Baletelas nenajdeš slipeh, hronih i osa-
 kačenih ljudih, jer lko nije podpuno zdrav,
 taj bude zaklan i pojedan. Dapače dieca si i
 roditelje pojedu, kad ostare.

Medjutim ovi siromaski, u tmimi po-
 ganstvo poživinčeni afrikanski narodi nisu
 nipošto kršćanstvu nepristupni, kak bi se to
 mislilo. Trud katoličkih missionarah, koji su
 gjegjerno u te države predrl, bez staha, da
 budu pojedjeni, pak su ovim zapušćenim
 narodom svetu vieru propovedali, je najliep-
 šim uspiehom okorunjen. Na Kongu, kak i
 na istočnoj i zapadnoj obali Afrike ima da-
 nas bezbrojnih naselbinah na katoličku vieru
 obrnjenih crchah. Ovi pokršćeni bivši
 ljudožderi su vrlo pristupni za nauk i inte-
 ligentni ljudi, — te veoma pobožni. Gde su
 negda ružili u svoje primitivne buboje na
 gostovanje zaklanih ljudih, tam danas one
 iste bivše ljudoždere zove missionarski zvon-
 čec na nebesko gostovanje, na svetkovanje
 svete žrtvo novoga zakona. U vinogradu
 gospodinovom je puno diela a malo del-
 lavcah.

Anda, to su izvanjske missije.

Em. Kollay.

kuharica nego zandar, i ne zbog ljubavi,
 nego zbog dugov i to za boga se ne strelil,
 nego se je obesil.

P o a m e r i k a n s k i m .

Jeden mladi amerikanec je izvrsen
 način našel za to kak more takov siromaski
 čovek, kak je on s lehkim trudom do pe-
 nez dojt, da si kvartira plati. Vu »New-
 York-Herald« zvanih novinah preglasi sledeće:

Koj mi dvadeset fillērov pošle, njemu
 povēm, na kakov način si more čista lahko
 priskrbiti peneze za kvartir.

Naravski, da na tē oglas su mu samo
 cureli v žep fillēri, Prefrigani amerikanec je
 stēmi penazi onda lēpo zadovoljil svojega
 gazdu, koj ga je jeden čas svaki dan tērial, a
 ovim srdačnim prijateljom, koji su mu pe-
 neze pošiljali, svakomu odpisal, da:

Ako očete do penez dojt, činite tak,
 kak ja. —

N a r e s t a u r a t i i .

Gost (kelneru): Zakaj se vi tak kiselo
 napravite, da mi vino donesete? — Im ga
 nate vi pili, nebojte se! (Preveć je dobro
 moglo biti!)

K čemu gospon ablegat nerazmi.

Selski birovi i orsački ablegat se s jed-
 nom prilikom vun peljata v gorice, samo
 tak po letnim, bez kućijaša Sami su terali.

Pod gosp. birova rukom su tak išli
 konji kak zapoved, nego kada su cugli vu
 ablegatovih rukah bili. onda je gosp. briov
 posploh krical da:

Disznó teringette, ve se prehitimo v
 jarek!

Nazadnje cukne birovi cugle iz ablega-
 tovih ruk vun i počme sam tirati.

Gosp. Ablegatu je to kruto bilo žal i
 počel je bajati.

Kaj more biti mislite vi birovi da ja
 niti konje neznam terati? I vu vekšem poslu
 moram doma biti, kak je to, kajti sam ab-
 legat. Razmim ja i k orsačkimi poslih!

A k onomu more biti da razmiju, ali k
 ovomu bogme ne, to vidim! — odgovori
 birovi.

I više je niti ne dal prek cugle.

R a z l i k a .

Stari gospon: Ako bi se vre na to zav-
 zel da bi se još jedanput ženil, onda bi si
 samo mladu pucu zel, koja bi me ljubila,
 dok bi živila.

Dober prijatelj: To bi preveć bilo. Budi
 zadovoljen, ako takvo pucu najdeš, koja
 bu te tak dugo ljubila, dok buš ti živel.

Hrusóczy Elek.

Odgovorni urednik

M A R G I T A I J O Z S E F .

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor érték
Buza	Pšenica	14.40 —
Zab	Zob	10.40 —
Rozs	Hrż	10.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	00.00 —
» » ó	» stara	12.00 —
Árpa	Jecmen	10.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	15.00 —
Sárga » »	» žuti	12.50 —
Vegyes » »	» zmőšan	11.60 —
Lenmag	Len	24.00 —
Bükköny	Grahorka	13.00 —

Nyílttér³⁾

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi felelősséget nem vállalunk.

„Henneberg-selyem“

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltek — fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként. Mindenkinék postabér és vámmentesen, hához szállítva! Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák (Galandozó elhajtó.)
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Kik galandféregben és gyomorban szenvednek.

Pantlikagliszta fejestől.

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrovidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógy szer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pantlikagliszta féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítás-sal a bel- és külföldi részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldéssel. **A pantlikagliszta tünetei a következők:** Az arcz halványosárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, leventnyelv, emésztéhetlenség,

étvágytalanság felváltva mohó étvágyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszálása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felbőfögés, bégörés, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szúrások a belekben, szivótozógás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a húskomorságra való hajlam, életuntagság és halál alujtása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Resiczán, Fő-utca 55. (Délmagy. orsz.)

M.K. EGYETEM VECYTANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
SZT LUKACSFÜRDŐI
HECYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZKERESKEDÉSEKBEN
VENDEGLÖKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÁTKÉZŐ KOCSIBAN.

Csáktornyán kizárólagos raktár:
Strahja Testvérek fűszer, csemege és ásványvíz kereskedésében.

Hirdetmény.

Dráskovecz, Hemusovecz, Csukovecz és Oporovecz községek

vadászati jogai

1900. évi október hó 8-án adatnak bérbe 1901. évi január hó 1-ső napján kezdődő 6¹/₂ évre. Az első három községé Dráskoveczen a jegyzői irodában délelőtt 9 órakor, Oporoveczé a helyszínén délelőtt 11 órakor.

Feltételek a jegyzői irodában betekintheők.

Szlávicsek József
dráskovecezi bíró.

Zsidov Boldizsár
hemusovecezi bíró.

Szterbál Balázs
csukovecezi bíró.

Horvát Ferencz
oporovecezi bíró.

Harmat Nándor
körjegyző.

712

Keil-lakk

(GLASUR)

legkitűnőbb mázoló szer puha padló számára.

Padló-fényesítő

legjobb és legyszerűbb beeresztő-szer ke-mény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. beanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa czégnél Csáktornyán.

8-1-0290

Legolcsóbb árak!**Pollák Bernát**

órás és ékszerész Varazsdon.

Főter, takarékpénztári épület.

Ajánlja dusan felszerelt

svájcezi zsebóra arany-, ezüst- és chinai-ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Javítások olcsón eszközöltenek!

Svájcezi zsebórák raktárán!

Ajándéktárgyak nagy választékban!

Árverési hirdetemény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Muraközi Tkpénztár r.-t. és társainak Hajdarovics Mihályné, Horváth Imre és Blázseka Bálint palinovecki lakosok elleni végrehajtási ügyében 400 kor. tőke, ennek 1897. május 6-tól járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj, 67 k. 80 f. eddigi, 20 k. 10 f. árverés kérvényi költség és 11 k. visszarverési kérelmi költség egy 545 k., 44 f., 400 k., 162 k., 143 k. 44 f., 75 k. 58 f., 390 k., 192 k. 64 f., 1200 k. tőkének és jár. kielégítése végett a n.-kanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő a palinovecki 269. s 496. szljkvékben 15, 472, 491. és 92. hrsz. a felvett ingatlanoknak Horváth Imrét illető $\frac{1}{3}$ része 742 kor. kikiáltási árban mint becsárban az

**1900. évi szept. hó 12. napján
d. e. 10 órakor**

Molnár László késedelmes árverési vevő veszélyére és költségére dr. Tuboly Gyula, Zakál Henrik, Csesznák József, dr. Tamás János, Aczél Pál és dr. Kemény Fülöp ügyvédek közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% -át bánatpénz fejében letenni s a vevő a vételért három egyenlő részletben lefizetni köteles és végre az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt tkvi hatóságnál és Palinovecz község előljáróságánál megtekinthetők. 711

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Perlakon. 1900. aug. hó 4-én.

Tüzifaeladás.

Szép hasáb bükkfa egész vagon-rakományban 100—105 métermázsas sulyban házhoz szállítva 120 korona. Kicsinybeni eladás házhoz szállítva méterölenkint 25 koronáért kapható

Löbl Mór és fia czégnél

deszka- és sörraktár Csáktornyan.

710 1—3

A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat

t. ez. részvényesei

1900. évi szeptember hó 29-én délután 3 órakor Csáktornyan a társulat saját házában tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

Tanácskozási tárgyak:

- Elnöki megnyitás;
- a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése;
- az igazgatóság javaslata: emeltessék fel a részvénytőke, a rendkívüli tartalékalap teljes, — a rendes tartalékalap részbeni igénybevételével 100.000 koronáról 300.000 koronára.
- a) c) pont elfogadása esetén mondja ki a közgyűlés, hogy a Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat 500 darab 200 korona illetve 100 forint névértékről szóló részvényei bevonandók és helyükbe 1500 darab 200 korona névértékről szóló új részvény bocsátandó ki, melyekből egy-egy régi részvény után három-három darab szolgáltatandó ki a részvényeseknek díjmentesen; az új részvények beszerzésével és bélyegilletékekkel járó költségeket a takarékpénztár viselje, ezek fedezetüket a tartalékalapból leljék.
- a társulat alapszabályainak revíziója és megfelelő módosítása,
- a napbiztosítási teendőket teljesítő igazgatósági tag napidíjának eddigi 4 koronáról 6 koronára való felemelése iránti határozat.
- agkkora miatt igazgatósági tisztjéről leköszönt Deák József ur helyébe a még hátralevő működési időre egy új tag megválasztása;
- netáni indítványok.

Csáktornyan, 1900. évi augusztus hó 23-án.

Az igazgatóság.

42. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (41. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az színtén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1900. évi szeptember hó 26-ig az intézet pénztárába letettesek. Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.